

«№ 69 ЖАЛПЫ БІЛМ БЕРЕТІН ОРТА МЕКТЕБІ» КММ

«Бекітемін» Абж

№69 жалпы білім беретін орта мектеп директоры А.А.Абжалелова
Бұйрық № « »

«РОБОТОТЕХНИКА НЕГІЗДЕРІ»

Үйірме курсы бағдарламасы
(3 – классқа арналған)

Ақтөбе -2021

Бағдарлама негізі: «Назарбаев Зияткерлік Мектептері» ДББҰ жалпы білім беретін мектеп оқушыларына арнап «Робот техникасы» курсы I деңгейінің бағдарламасы негізінде 3 класқа «Робототехника негіздері» үйірме курс бағдарламасы жасалды.

Пайдаланушы:

№69 ЖББО мектебінің информатика пәнінің мұғалімі Рахмет Нұржан Бекболатұлы

№69 ЖББО мектебінің педагогикалық кеңесінде «Робототехника негіздері» үйірме курс бағдарламасы талқыланды.

Хаттама № 1 31 08 2021 жыл

Мектеп директоры Абжалелова А.А.
(қолы) Абжалелова А.А.
(аты – жөні)

Түсінік хат

Роботтар — қарқынды дамып келе жатқан болашақтың жоғарғы технологияларының бірі. Қазіргі кезде роботтар өміріміздің көптеген саласына, атап айтқанда, ғарышты игеру, денсаулық сактау, өндіріс, қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қорғаныс ісі және басқа да салаларға еніп үлгерді.

Курстың мақсаты: Заманымыздың ағынына сай жаңа техника мен технологияларды жетік менгеруге және де жекелеген окушылардың өз идеяларын жүзеге асыруға, мемлекетіміздің дамуына зор үлес қосар окушыларға негіз болып, алғышарт жасау.

Курстың міндеті:

- түрлі мақсаттағы міндеттерді жүзеге асыру үшін роботтарды жобалау;
- робот техникасы жүйелеріндегі датчиктер мен моторларды қолдану;
- қарапайым роботтарды басқару;
- жоспарланған концепцияларды сипаттау және таныстыру;
- LEGO® MINDSTORMS® Education EV3 және LEGO® Digital Designer бағдарламаларында жұмыс жасай алу;
- математика, физика, геометрия және информатика пәндерінде алған теориялық білімдерін робот техникасы жүйелерінде қолдану;
- алған білімдерін топтық және жобалық тапсырмалар кезінде қолдану;

Қазақстан Республикасында өнеркәсіптің жеделдетіле индустрияландырылуы, жаңа технологиялардың қарқынды дамуы өскелен ұрпақты жоғарғы білікті техникалық сала мамандары ретінде даярлауды талап етеді. Осылан байланысты «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДБҰ жалпы білім беретін мектеп окушыларына арнап «Робот техникасы» курсы 1,2 деңгейінің (2,3,7 және 8 сыныптарға арналған) бағдарламасын өзірлеş шығарды.

Окушылар аталған курс аясында жаратылыстану-ғылыми бағыттағы математика, физика, информатика және т.б. пәндер бойынша алған білімі мен дағдыларын кіркітре отырып, робот техникасы, инженерлік дизайн және технология негіздерін зерттейді.

Практикалық жобаларды орындау принципіне негізделіп құрастырылған курста робот техникасы және инженерлік жүйелерді жобалау саласы бойынша білім негіздері мен дағдылары менгертеледі. Окушылар курс барысында әртүрлі есептерді шығару үшін роботтардың үлгілерін өзірлейді, оларды жасау техникасын бағдарламалайды және роботтар құрастырады. Курстың теориялық материалдары практикалық бөлігімен

сәйкестендірілген. Оқушылар 2 немесе 3 адамнан тұратын топта жұмыс жасап, күрделі роботтарды жинақтайды және тестілеуден өткізеді. Курс жұмысы роботтар жарысымен аяқталады.

Роботтар — қарқынды дамып келе жатқан болашақтың жоғарғы технологияларының бірі. Қазіргі кезде роботтар өміріміздің көптеген саласына, атап айтқанда, ғарышты игеру, денсаулық сактау, өндіріс, қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, қорғаныс ісі және басқа да салаларға еніп үлгерді.

Оқушылар курс аясында жаратылыстану-ғылыми бағыттағы математика, физика, информатика және т.б. пәндер бойынша алған білімімен дағдыларын кіріктіре отырып, роботтехникасы, инженерлік дизайн және технология негіздерін зерттейді.

Курста LEGO® MINDSTORMS® EV3 оқу конструкторлардың 45544 және 45560 жинақтары пайдаланылады.

Тындаушылар Е3-дін бөлшектерімен, датчектерімен, олардың жұмыс жасау принциптерімен танысады. Әртүрлі есептерді шығару үшін роботтардың үлгілерін әзірлейді, оларға арнайы бағдарлама жазады. «Сызық» бойынша жүру, «тіке» козгалыс, «бұрлыстар», нысандды іздеу, нысанға дейін жүру және т.б.с практикалық тапсырмалар қарастырылған. Курстың теориялық материалдары практикалық бөлігімен сәйкестендірілген. Оқушылар екі адамнан тұратын топта жұмыс жасап, күрделі роботтарды жинақтайды, арнайы бағдарлама жазады. Курс мазмұнында роботтар жарыстары қарастырылған.

Курс барысында білім алушылардың инженерлік, конструкторлық, шығармашилық қабілеті мен әлеуетін арттыруға мүмкіндік беретін алдыңғы деңгейлі LEGO® MINDSTORMS® EV3 оқу конструкторлары пайдаланылады.

Осы бағдарлама бойынша білім алған оқушылардың жаңа технологияларды жобалау ісіне қызығушылығы артып, жоғары оқу орны деңгейіндегі іргелі ғылым және инженерия саласында білімін жетілдіруге дайын болады деп болжанып отыр.

Бағдарлама оқушылардың өз бетінше білім алуына да мүмкіндік береді.

ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР
3 КЛАСС
(Барлығы – 34 сағат, аптасына – 1 сағат)

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Робот техникасы курсына кіріспе: Робот техникасының негіздері, пайдалану салалары, түрлері.	1	
2	Роботтардың құрылышы мен құрамдас бөліктері.	1	
3	EV3 технологиясы, Lego Mindstorms EV3 жұмысының негізі, блоктардың негізгі палитрасы.	1	
4	Лего элементтерінен эксперименталдық робот моделін құру, сервоприводтарды зерттеу.	1	
5	Алғашқы бағдарлама, берілген аралықтарға жылжыту, «Жылжыту» блогы	1	
6	Move блогы, роботтардың 90 градусқа бұрылу механизмі.	1	
7	Motor блогы, шаршы жасап қозгалу.	1	
8	Дыбысжәне дисплей блоктары, роботтың сезіздікқозғалысы, бағдарламаның прогресі туралы роботтан хабар.	1	
9	Датчиктердің түрлері, Switch және Loop блогы	1	
10	Touch сенсоры, бамперлердің және іске қосу түймелерін қолдану.	1	
11	Touchсенсоры, лабиринттанышыға және қоліздеу.	1	
12	Тұс сенсоры, беттің тұсін анықтайтын.	1	
13	Тұс сенсоры тұс жолын қадағалау.	1	
14	Тұс сенсоры, күрделі тұс анализаторлары.	1	
15	Корытындысабак.	1	
16	Жарық сенсоры, жарықтыанықтау.	1	
17	Ультрадыбыстық сенсор, табу және кедергілерге реакция.	1	
18	Блокты таймер, Ультрадыбыстық сенсор, кедергілерге құрылымдық реакциялар.	1	
19	Ультрадыбыстық сенсор, тұстік шамдар, үстелдің периметрі	1	

20	Ультрадыбыстық сенсор, блокты тоқтату, лабиринттан шығу.	1	
21	Айналу сенсоры, Күте тұрыныз, қозғалысты анықтаңыз.	1	
22	Дыбыс сенсоры, дыбыска реакция.	1	
23	Датчиктердің комбинациясы, робот сезімтал күзетші	1	
24	Компас сенсоры, калибрлеу, дүниенің жағынанықтау.	1	
25	Компас сенсоры кез келген жерден бастау нұктесіне оралады.	1	
26	Акселерометр сенсоры, бұрыштық бейімділігін анықтау.	1	
27	Акселерометр сенсоры, ауытқулардағы қуаттың өзгеруі.	1	
28	Тұрту, ультрадыбыстық сенсор, сенсорлық басқару панелі.	1	
29	Деректер блоктары, патч панельдері.	1	
30	Блоктарды, айнымалым мәндердің косу, деректердің жазу және оқу	1	
31	Өз үлгілерінізді жасаңыз.	1	
32	Өз үлгілерінізді жасаңыз.	1	
33	Бағдарламаны түзету және үлгілерді сынау.	1	
34	Корытынды сабак.	1	

ПАЙДАЛАНЫЛГАН ӘДЕБИЕТТЕР

Негізгі:

- 1) Исогава Й. Книга идей LEGO Mindstorms EV3 – М.: Э, 2017
- 2) Филипов С.А. Робототехника для детей и родителей – СПб.: Наука, 2013
- 3) Овсяницкая Л.Ю. Курс программирования робота EV3 в среде Lego Mindstorms EV3 – М.: Пере, 2016
- 4) Овсяницкая Л.Ю. Пропорциональное управление роботом Lego Mindstorms EV3 – М.: Пере, 2015
- 5) LEGO Education Планы уроков на сайте education.lego.com, 2019

Қосымша:

- 1) WRO Association Правила соревнований на сайте wro-association.org, 2019
- 2) Монк С. Программируем Arduino. Профессиональная работа со скетчами – СПб.: Питер, 2016
- 3) Simon Monk simonmonk.org, 2019
- 4) Jon Manning, Tim Nugent Unity Game Development Cookbook: Essentials for Every Game – Paris Buttfield-Addison, 2019
- 5) Ashley Godbold Mastering UI Development with Unity – 2018.
- 6) Прахов А.А. Самоучитель Blender 2.7 – СПб.: БХВ-Петербург, 2016.
- 7) James Chronister Blender Basics. – cdschools.org, 5th Edition, 2017
- 8) Меньшиков Ф.В. Олимпиадные задачи по программированию – СПб.: Питер, 2016
- 9) Кормен Т., Лейзерсон Ч., Ривест Р., Штайн К. Алгоритмы. Построение и анализ. – 2013
- 10) Никлаус В. Алгоритмы и структуры данных – ДМК-Пресс, 2016